

Науково-виробничий журнал
Виходить один раз на два місяці
Співзамовники:

Національна акціонерна компанія
«Нафтогаз України»

Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу
Головний редактор
Коболев А.В.

3/2016 (21)

травень-червень

Індекс 74332

Тираж 500 примірників

Адреса видавця
01601, Київ-1, вул. Богдана Хмельницького, 6
Телефони: (044) 586 3681, 586 3683
Факс: 594 7669
www.naftogaz.com/naftogaz_galuz
E-mail: journal@naftogaz.net

Адреса друкарні
ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «САМ»
01004, м. Київ, вул. Червоноармійська, 8
тел.: (044) 235-72-20
sales@vdsam.kiev.ua

ЗАРЕЄСТРОВАНО
в Міністерстві юстиції України.
Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації серії
КВ №19813-9613Р від 09.04.2013 р.

Видавець
НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ
НАФТОГАЗ
У К Р А І Н И

NATIONAL JOINT STOCK COMPANY
NAFTOGAZ
OF UKRAINE

Журнал внесено до переліку наукових фахових видань
України, в яких можуть публікуватися результати
дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів
доктора і кандидата наук у таких галузях:
- технічні науки (Міністерства освіти і науки
України № 41 від 17.01.2014)
- геологічні науки (наказ Міністерства освіти і науки
України № 455 від 15.04.2014)
- економічні науки (наказ Міністерства освіти і науки
України № 261 від 06.03.2015)

Рекомендовано до друку Вченою радою
Івано-Франківського національного технічного
університету нафти і газу та Науково-технічною
радою Національної акціонерної компанії
«Нафтогаз України»

Відповідальність за достовірність фактів, власних
імен, цитат, географічних назв та інших відомостей
несуть автори публікацій

ЕКОНОМІКА ТА МЕНЕДЖМЕНТ

- 3 **Драчук О.Г., Мельник Є.А.,
Левандович Ю.С., Юрова М.І.**
Щодо комерціалізації освоєння перспективних
нафтогазоносних ділянок суходолу України

ГЕОЛОГІЯ НАФТИ І ГАЗУ

- 7 **Кривуля С.В., Лизанець А.В., Мачужак М.І.**
Перспективи газоносності та особливості геологічної
будови глибокозалягаючих горизонтів Шебелинського
газоконденсатного родовища

БУРІННЯ СВЕРДЛОВИН

- 13 **Огородніков П.І., Світлицький В.М.,
Іванків О.О., Польовий А.Я.**
Вплив інтенсивності поперечних коливань
на динамічний стан бурильної колони

ТРАНСПОРТУВАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ НАФТИ І ГАЗУ

- 16 **Грудз В.Я., Аль-Дандал Р.С.**
Порівняльний аналіз застосування в трубопровідному
транспорті нафтопродуктів протитурбулентних
присадок різних типів
- 20 **Григорський С.Я., Середюк М.Д.**
Визначення коефіцієнта заповнення порожнини
нафтопроводу з урахуванням особливостей
гідродинамічних параметрів безнапірних ділянок

- 24 **Сторчак С.О., Заєць В.О.**
Підземні сховища газу України – надійна основа
для створення Східноєвропейського газового хабу

АВТОМАТИЗАЦІЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

- 26 **Коробко І.В., Могирьов Я.І., Кретеви́ч В.В.**
Інформаційне забезпечення оптимізації лічильників
газу турбінного класу

НЕТРАДИЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

- 30 **Карпенко В.М., Стасенко В.М.**
Метод динамічної термометрії

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ДОВКІЛЛЯ

- 38 **Шаманський С.Й., Бойченко С.В.**
Екологічно безпечний процес утилізації осадів
стічних вод авіапідприємств із отриманням біогазу
- 43 **Сабан В.З.**
Екологічні ризики під час видобування сланцевого газу

З ІСТОРІЇ ГАЛУЗІ

- 46 **Осінчук З.П.**
Українські фахівці нафтогазової галузі в Афганістані

Інформація
6, 12, 23, 29, 45

Редакційна колегія**Головний редактор**

Коболев Андрій Володимирович – голова правління
Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України»

Заступники головного редактора

Ковалко Олександр Михайлович – канд. екон. наук,
голова Секретаріату науково-технічної ради

Крижанівський Євстахій Іванович – д-р техн. наук,
академік НАН України, ректор Івано-Франківського
національного технічного університету нафти і газу

Редакційна колегія

Адаменко Олег Максимович – д-р геол.-мінерал. наук

Банахевич Юрій Володимирович – д-р техн. наук

Бойченко Сергій Валерійович – д-р техн. наук

Братичак Михайло Миколайович – д-р хім. наук

Бутинець Франц Францович – д-р екон. наук

Василюк Володимир Михайлович – канд. техн. наук

Венгерцев Юрій Олександрович – канд. техн. наук

Вижда Сергій Андрійович – д-р геол. наук

Витвицький Ярослав Степанович – д-р екон. наук

Гінзбург Михайло Давидович – д-р техн. наук

Гладун Василь Васильович – д-р геол. наук

Гожик Петро Федосійович – д-р геол. наук,
академік НАН України

Гораль Ліліана Тарасівна – д-р екон. наук

Гриценко Олександр Іванович – д-р техн. наук,
член-кореспондент РАН (Росія)

Грудз Володимир Ярославович – д-р техн. наук

Данилюк Микола Олексійович – д-р екон. наук

Дорошенко Володимир Михайлович – д-р техн. наук

Драганчук Оксана Теодорівна – д-р техн. наук

Євдошук Микола Іванович – д-р геол. наук

Єгер Дмитро Олександрович – д-р техн. наук,
член-кореспондент НАН України

Зарубін Юрій Олександрович – д-р техн. наук

Карпаш Олег Михайлович – д-р техн. наук

Карпенко Олексій Миколайович – д-р геол. наук

Кісіль Ігор Степанович – д-р техн. наук

Клюк Богдан Олексійович – канд. техн. наук

Коболев Володимир Павлович – д-р геол. наук

Колбушкін Юрій Петрович – д-р екон. наук

Кондрат Роман Михайлович – д-р техн. наук

Красножон Михайло Дмитрович – д-р геол. наук

Лукін Олександр Юхимович – д-р геол.-мінерал. наук,
академік НАН України

Маєвський Борис Йосипович – д-р геол.-мінерал. наук

Макогон Юрій Федорович – д-р техн. наук
(Техаський університет, США)

Мачужак Михайло Іванович – канд. геол.-мінерал. наук

Нестеренко Олексій Григорович – канд. екон. наук

Орлов Ігор Олегович – канд. техн. наук

Осінчук Зиновій Петрович – канд. техн. наук

Павлюк Мирослав Іванович – д-р геол.-мінерал. наук,
член-кореспондент НАН України

Петренко Віктор Павлович – д-р екон. наук

Петровський Олександр Павлович – д-р фіз.-мат. наук

Прокопів Володимир Йосипович – канд. геол. наук

Світлицький Віктор Михайлович – д-р техн. наук

Середюк Марія Дмитрівна – д-р техн. наук

Середюк Орест Євгенович – д-р техн. наук

Старостенко Віталій Іванович – д-р фіз.-мат. наук,
академік НАН України

Стогній Олексій Вадимович – канд. техн. наук

Сторчак Сергій Олександрович – д-р техн. наук

Уніговський Леонід Михайлович – д-р техн. наук

Федоришин Дмитро Дмитрович – д-р геол. наук

Фик Ілля Михайлович – д-р техн. наук

Хомик Павло Миколайович

Чудик Ігор Іванович – д-р техн. наук

Чухліб Анатолій Петрович – канд. екон. наук

Швайдкий Едуард Анатолійович – канд. екон. наук

Шевчук Анатолій Степанович – канд. техн. наук

Шимко Роман Ярославович – канд. техн. наук

Над номером працювали

Управління науково-технічної політики Національної
акціонерної компанії «Нафтогаз України»

Сектор організації видання

науково-виробничого журналу

Начальник сектору **Т.П. Умущенко**

Редактор **Н.Г. Ворона**

Здано до складання **20.05.2016**

Підписано до друку **07.07.2016**

Формат 205×285. Папір крейдований. Офсетний друк

ECONOMICS AND MANAGEMENT**3 Drachuk O., Melnyk Ye., Levandovych Yu., Yurova M.**

On commercialisation of development of the onshore
prospective petroleum areas of Ukraine

GEOLOGY OF OIL AND GAS**7 Kryvulia S., Lyzanets A., Machuzhak M.**

Prospects of gas content and specifics of geological
structure of deep-laying levels of Shebelynka gas
condensate field

WELL DRILLING**13 Ohorodnikov P., Svitlytskyi V., Ivankiv O., Poliovyi A.**

Influence of intensity of transverse vibrations on dynamic
state of drill string

OIL AND GAS TRANSPORTATION AND STORAGE**16 Hrudz V., Al-Dandal R.**

Compared analysis of using antiturbulent additives of
various types in oil products pipeline transport

20 Hryhorskyi S., Serediuk M.

Determination of rate of filling the oil pipeline void
space taking into account the specifics of hydrodynamic
parameters of free-flow sections

24 Storchak S., Zaiets V.

Underground gas storages of Ukraine – reliable foundation
for creation of an Eastern European gas hub

AUTOMATION AND INFORMATION TECHNOLOGIES**26 Korobko I., Mohyriov Ya., Krotevich V.**

Information support to optimisation of turbine-class
gasmeters

UNCONVENTIONAL TECHNOLOGIES AND ENERGY EFFICIENCY**30 Karpenko V., Stasenko V.**

Dynamic thermal logging method

LABOR AND ENVIRONMENT PROTECTION**38 Shamanshkyi S., Boichenko S.**

Environment-friendly process of utilisation of wastewater
sludge from aviation enterprises including biogas
generation

43 Saban V.

Environmental risks in shale gas production

INDUSTRY HISTORY**46 Z.Osinchuk**

Ukrainian experts of oil and gas industry in Afghanistan

Information

6, 12, 23, 29, 45